

JAK VYZRÁT NA ŠEDÝ ZÁKAL

Šedý zákal – toto sousloví slyšel již určitě každý z nás. Šedý zákal, neboli katarakta, je onemocnění, u něhož je poměrně velká pravděpodobnost, že se bude jednou týkat každého z nás. Postihuje mladé i staré, ženy i muže, ale naštěstí už jeho léčba není obtížná a problematická, tak jako tomu bývalo dříve.

Text a foto: NeoVize

Šedý zákal se projevuje snížením kvality vidění – vnímaný obraz nám doslova začne překrývat šedý závoj, který postupně tmavne a postižený tak může přestat i vidět.

V podstatě se jedná o zrychlení přirozeného procesu stárnutí našeho oka, přesněji naší čočky. Čočka se začne zakalovat a tak propouští stále méně světla na sítnici, kde je vytvářen obraz. Tehdy už získává zornice místo obvyklé černé barvy šedavý odstín – a právě odtud získala nemoc svůj název. Mimocho-dem právě katarakta je jednou z nejčastějších příčin oslepnutí v rozvojových zemích. Nejčastěji se objevuje po 65. roce života, ale může se také objevit až v osmdesáti nebo naopak ve čtyřiceti. Udává se ale, že po 75. roce života je tímto onemocněním postiženo více než 75% populace.

Co vznik šedého zákalu uspíší a naopak?

Pravou příčinu vzniku šedého zákalu dosud nikdo neobjasnil. Je však jisté, že na vzniku tohoto onemocnění se podílí řada faktorů – může jít o dědičné zatížení, vystavování očí

Primářka Oční kliniky
NeoVize, MUDr. Věra Kalandrová

ultrafialovému záření či toxickým látkám. Určujícím faktorem ale může být i pohlaví, neboť je dokázáno, že ženy trpí kataraktou přece jen o něco častěji než muži. S kataraktou se setkáváme také po mechanických úrazech oka, úrazech elektrickým proudem a vystavení ionizujícím zářením (kosmickému záření a rentgenovému záření). Rovněž dlouhodobé užívání některých léků představuje pro vznik katarakty významné riziko. Katarakta byla zjištěna například při dlouhodobém kapání očních kapek obsahujících kortikosteroidy či miotika a při celkovém ústním nebo inhalačním podávání léků (například kortikosteroidů, cytostatik a dalších). A v neposlední řadě vznik šedého zákalu uspíší také nezdravý životní styl – hlavně kouření, drogy, alkohol nebo špatná výživa. Právě poslední zmíněné můžeme aktivně ovlivnit a tím také přispět k oddálení vzniku šedého zákalu nebo alespoň k jeho zpomalení.

A jak se dá léčit?

„Šedý zákal lze léčit pouze a jen operativ-

ně,“ informuje nás primářka Oční kliniky NeoVize, MUDr. Věra Kalandrová. A pokračuje: „Nepomohou žádné oční cvičení ani kapky. Avšak ne každý šedý zákal je potřeba okamžitě operovat. Velmi záleží na rozsahu a ve které části čočky se nachází. Platí pravidlo, že operujeme až tehdy, kdy šedý zákal začne pacient vnímat jako obtěžující“. Operace šedého zákalu je dnes téměř výhradně ambulantní výkon.

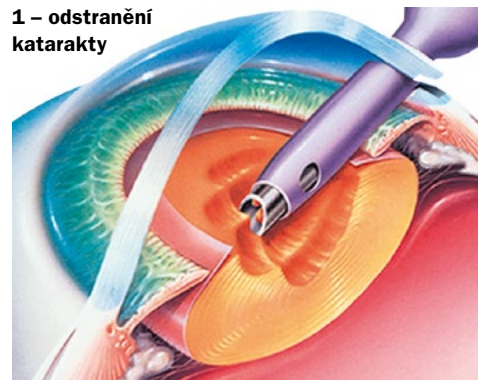
Jak probíhá vlastní operace šedého zákalu a co je důležité?

Při operaci šedého zákalu je z oka odstraněna zkalená čočka ultrazvukovým nástrojem a nahrazena čočkou umělou. Celá nekomplikovaná operace trvá 7-10 minut. Je zcela bezbolestná. Po operaci je oko do druhého dne zakryto obvazem. Když pacient druhý den obvaz odstraní, tak již vidí. Druhé oko operujeme obvykle za týden.

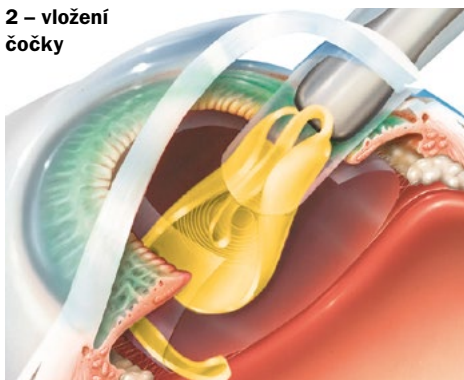
Ostrost vidění po zákroku významně ovlivňuje jednak vlastní průběh zákroku, který musí vždy provádět zkušený chirurg, ale také kvalita čočky, která je do oka implantována. Čočka musí být z osvědčeného materiálu, nejlépe hydrofobního, který zůstane po celou dobu čirý a průzračný. Kvalitní čočka by měla poskytovat také výraznou ochranu sítnice, nejcitlivější a nejdůležitější části oka. Proto je v Oční klinice NeoVize při všech operacích šedého zákalu pacientům implantována vysoce kvalitní americká žlutá čočka, která dlouhodobě udržuje naprostou čirost a průzračnost. „Navíc obsahuje ochranný filtr, který chrání sítnici před škodlivými složkami slunečního světla a tím předchází onemocněním sítnice, které jsou nejčastější příčinou těžko řešitelných zrakových obtíží pacientů nad 60 let,“ vysvětluje dále primářka Kalandrová. Na rozdíl od většiny ostatních očních klinik si za ni pacient NeoVize nemusí připlácet, vše je plně hrazeno ze zdravotního pojištění.

V poslední době stále více slyšíme o nadstandardu. V oční mikrochirurgii do této kategorie patří tzv. prémiové čočky. Co přesně pacientovi přináší? Zda má cenu si připlácet? Na tyto a další otázky vám odpovíme v dalším článku našeho „očního“ seriálu. ✕

1 – odstranění katarakty

2 – vložení čočky

3 – obnovené vidění

